

ДЖИЙН САСЪН

ЕДНА АРАБСКА ПРИНЦЕСА
Още сълзи под воала

Princess, more tears to cry
Copyright © 2014 by Jean Sasson
All rights reserved

© Антоанета Дончева-Стаматова, превод от английски
© Димитър Стоянов-Димó, худ. оформление на
корицата
© Издателство ЕРА, София, 2015
ISBN 978-954-389-330-0

Книгите на ЕРА търсете на
www.erabooks.net

ДЖИЙН САСЪН
ЕДНА АРАБСКА
ПРИНЦЕСА
ОЩЕ СЪЛЗИ ПОД ВОАЛА

ЕРА

Тази книга се посвещава на петгодишно момиченце на име Амал – беззащитно дете, познало в този свят само страх и насилие от ръцете на бруталния си саудитски баща, убил я чрез многократни изнасилвания и мъчения. Още по-шокиращо от това е твърдението на бащата, че е духовник.

Бог да пази клетите момиченца от подобна отвратителна смърт!

Всичко написано тук е истина.

Някои от историите са щастливи, други са тъжни, но до една са истински.

Имената на хората, описани в тази книга, са променени, за да бъдат защитени от членовете на собствените им семейства, както и от всички, които биха се почувствали засегнати от факта, че техните истински истории са се превърнали в обществено достояние.

*Джийн Сасън и
принцеса Султана ал Сауд*

УВОД

от принцеса Султана ал Сауд

Аз съм принцеса, която никога не може да стане кралица. Защото в моята страна само мъжете и вятърът са напълно свободни. При настоящото положение на нещата нито една жена не може да достигне най-високите върхове на Саудитската монархия.

Изминаха повече от двайсет години, откакто за първи път разкрих мрачните тайни на моята страна в книгата „Една арабска принцеса разказва”. Сега се връщам, за да ви разкажа още неща. За онези, които вече са чели нещо за живота ми, тази книга ще ви въведе в наши дни. А за другите, които не са чели първите ми три книги, позволете ми да ви запозная с моята житейска история, както и да ви разкрия информация, свързана със съдбата на жените, родени в Саудитска Арабия. Ще ви разкажа какъв е животът на жените в Саудитска Арабия през 2014 година от грегорианския календар и 1435 година от ислямския календар.

На мъжете в Саудитска Арабия е позволено да имат четири съпруги и неограничен брой наложници. Моята майка беше първата от съпругите на баща ми, но успя да роди само един син – главният критерий, по който се определя положението на жената в моето общество и дължимото уважение към нея. Не след дълго баща ми си взел други съпруги, което беше постоянен извор на болка за майка ми.

Аз бях най-малката от единайсетте деца на майка ми – един син и десет дъщери. И макар да съм принцеса, и макар че ми беше повтаряно непрекъснато, че съм родена с привилегии, реалността ми изобщо не беше такава. Веднъж пораснала достатъчно, за да започна да схващам истината за живота ни, аз проумях, че положението ми всъщност е изключително ниско. Живеех в луксозен дворец, обградена от красиви неща и несметни богатства. Ала тези уловки на царствеността не означаваха почти нищо, защото бях дете, което не искаше нищо друго освен любовта и на двамата си родители. И макар че скъпата ми майка буквално ме обожаваше, баща ми не обръщаше никакво значение на отрочетата от женски пол, особено на упорити и дръзки като мен, каквато станах от мига, в който бях в състояние да озвучавам мислите си. А аз бях наясно, че баща ми е способен на безгранична любов, защото тъкмо с такава заливаше непрекъснато брат ми Али. Но въпреки всепоглъщащото ми желание да спечеля любовта на баща си, аз така и не успях да постигна тази своя заветна цел.

Въпреки че четирите ни дворца бяха пълни с прислуга, готова да задоволи всяка прищявка на брат ми Али, той никога не беше доволен. Изискваше всички, които живеехме в двореца, да му се кланяме като на цар, в това число майка му и сестрите му. Обаче аз отказвах да изпълнявам заповедите на брат ми. Бях най-малката от дъщерите и доста дребничка за възрастта си. Като дете бях глезена непрекъснато от майка ми и деветте ми сестри,

които се отнасяха към мен като към кукла и непрекъснато ме обличаха и преобличаха в красиви роклички. В този смисъл Али не беше единственото разглезено дете у дома. Чувствайки се равна на брат си, аз обожавах да го дразня ежедневно с упоритото си неподчинение.

Но накрая настъпи денят, в който за първи път си дадох сметка, че извън тесния си семеен кръг от жени аз изобщо не съм смятана за малко съкровище. Пазя един спомен в сърцето си, който ме натъжава и до ден-днешен. Споменът е за деня, когато за първи път разбрах, че баща ми изобщо не ме обича така, както обича сина си. В онзи нещастен ден ми беше показано, че брат ми ще властва над мен поне до момента, когато стана достатъчно голяма, за да го надхитря.

Инцидентът настъпи само защото отказах да дам на Али ябълката си. Вместо да се подчиня на волята му, аз излапах ябълката колкото ми беше възможно по-бързо, причинявайки му неистов гняв. И в мига, в който Али успя да надвие гнева си достатъчно, за да говори, той извика Омар – нашия египетски шофьор, който беше пряко подчинен на баща ми. Внезапно огромните ръце на Омар ме вдигнаха във въздуха и аз бях отведена право при баща ми, който ме изгледа сурово, безсъмнено вбесен. Аз, някакво си обикновено момиче, се бях осмелила да откажа да изпълня желанието на брат ми – мъжка рожба, роден, за да управлява! Щях да си платя прескъпо за това, че съм изяла ябълката си. След като баща ми ме зашлеви яростно през лицето, заяви на Омар, че от този ден нататък Али ще бъде мой господар – той ще получи всичките ми играчки, ще разполага с властта да казва какво мога и какво не мога да правя, включително и това кога да се храня. Брат ми злорадо се ухили. А след това бях торможена от него седмици наред, докато не му омръзнах и не се зае да тормози други хора.

От този ден нататък двамата с Али станахме заклет врагове. Въпреки че, докато бях малка, ме побеждаваше

във всичко, с израстването си разбрах, че изобщо не е толкова умен и че много лесно може да бъде измамен. Така много бързо започнах да го превъзхождам по интелект – факт, който не се е променил и до ден-дневен. Често не съм в състояние да съдържа желанието си да подхлъзна брат си за най-дребни, направо глупави неща, а той продължава да се хваща – факт, който за него е извор на невероятен срам, защото той е човек без никакво чувство за хумор, мъж, който е точно толкова арогантен и надменен, какъвто беше като малко момче.

Най-тъжният момент в моя живот беше смъртта на майка ми. Тя почина твърде млада и остави най-малкото си дете с разбито сърце. Останах на грижите на по-големите си сестри, които бяха обещали на смъртния одър на майка ми да не изоставят никога нейната малка Султана. Майка ми си замина с неистов страх за живота ми, защото, както обичаше често да казва, Саудитска Арабия не е от държавите, които се отнасят благосклонно към дръзките жени.

И имаше пълното право да се тревожи. В онези дни всичко беше невероятно трудно за жените. Въпреки че внезапно откриване на богатства от петрол модернизира в значителна степен нашето пустинно кралство, по отношение на женските права ние продължавахме да живеем в IX век. Социалните и юридическите ограничения за жените бяха безбройни. Много жени все още живееха в пурда, изолирани в домовете си. Всички жени си имаха мъже-настойници – членове на семействата, чието задължение беше да управляват поведението на жената във всеки един аспект от живота ѝ. Малко момичетата посещаваха училище, а щастливките бяха единствено от заможни семейства и дисциплините, които изучаваха, бяха строго определени. Всички жени бяха длъжни да се забулват още от пубертета. Много дори биваха омъжвани още в пубертета или скоро след приключването му. И тези млади момичета се омъжваха за мъже, избрани

от техните семейства. Голяма част от тях омъжваха за първи или втори братовчед – културна традиция, която създаваше много генетични здравословни проблеми за децата от подобни бракове. Жените нямаха право да карат коли. Когато момичетата завършваха училище, семейства им не им разрешаваха да работят дори и да има работни места за тях. Така на практика жените бяха държани максимално далече от нормалния живот. Мъжете управляваха чрез налагане на страх, но едновременно с това самите те се страхуваха от онова, което би се случило, ако на жените им бъде позволена някаква проява на индивидуалност. Жестоките наказания и за най-дребните простъпки бяха нещо обичайно. Ако момиче заговори с момче, което не е от неговото семейство, наказанието може да коства дори живота му. Имах злощастие да преживея ужаса на подобно наказание съвсем отблизо – една моя добра приятелка прояви храбростта да говори с чужденец, вследствие на което беше убита по заповед на баща ѝ. Беше удавена в семейния басейн – предпочитан метод за разправа с жените в онези времена, когато бащите можеха с пълно право да постъпват с непокорните си дъщери така както им харесва. И ако щете, вярвайте, но за тази своя гнусна постъпка той получи поздравленията на цялото общество! За подобен младежки акт на неподчинение друго момиче беше принудено да се омъжи за старец в някакво далечно селце.

Но докато съзрявах, превръщайки се от дете в девойка, в страната започнаха да се долавят промени. Аз бях първата в моето семейство, на която беше позволено да се запознае със съпруга си преди брака. И макар че бяхме строго надзиравани от жени и от двете семейства, нашата среща беше един изумителен триумф. Показател за промени в положителна посока беше и фактът, че през същия този период все повече момичета започнаха да посещават училище – проницателно решение, наложено на страната от моите царствени близки мъже. Както и

можеше да се очаква, повечето други мъже в кралството поведоха кръстоносен поход срещу заповедта за ограмотяване на всички жени – кампания, водена от духовниците и религиозните фанатици. Всички тези мъже настояваха ролята на жените в обществото да си остане такава, каквата е била през мрачните векове. И ето, че горещината на саудитската пустиня вече не извираше от слънцето, а от ожесточения сблъсък на схващания, свързани с противоположните гледни точки за жените и техните права.

Изключително много се радвам, че бях една от искрите, отговорна за подпалването на този огън.

Образованието се превърна в тласък за амбициите на жените. Новите идеи започнаха да стимулират мозъците на жените. Забелязала съм, че колкото повече се образуват саудитските жени, толкова по-просветлени стават мъжете по отношение на приноса на жените за саудитския живот – както за частния, така и за обществения. Образованието носи ползи за всички ни, защото, веднъж сдобили се с глас, който може да бъде чул от мъжете им, жените започнаха да се борят и за своите дъщери. И макар болезнено бавни, веднъж започнали, промените се движат неотклонно в позитивна посока.

През тези години на борба аз станах майка на три деца – един син и две дъщери. След като се сдобих с дъщери, започнах да водя още по-настъпателни битки относно хуманитарните проблеми, засягащи децата на всички саудитски граждани. Убедена съм, че ако нашите дъщери са нещастни, синовете ни също ще усетят ветровете на нещастieto в живота си. Новите социални и културни придобивки за жените в Саудитска Арабия облагодетелстват както жените, така и мъжете.

Преди двайсет и две години аз предприех опасната стъпка да започна да сътруднича на моята американска приятелка, писателката Джийн Сасън, така че историята ми, както и историите на други жени от моята страна да станат известни на света. След първата последваха още

две книги. За първи път в историята на нашата страна жена от кралското семейство се осмеляваше да изнесе на показ подобни истини, за да алармира света, че в Саудитска Арабия дори и принцесите нямат лична свобода. Публикувайки тези книги, аз направих смел ход, чрез който промених както собствения си живот, така и живота на редица други жени. Историята ми се превърна в бестселър в редица страни, а както разбирам, енергичната ми битка срещу дискриминацията е помогнала много и на жени от други страни и религии. Научих, че, вдъхновени от моята история, хиляди други жени са се осмелили да отстояват правата си. А това ме прави щастлива, въпреки че понесох големи страдания заради дързостта си, смайвайки сестрите си, провокирайки съпруга си и вбесявайки баща си и брат си. Но нито за миг не съм съжалявала за предприетата стъпка, защото съм от онези жени, които не могат да бъдат накарани да мълчат. Гордея се, че трите книги за моя живот разкриват както отрицателните, така и положителните страни от живота на моя народ и моята земя, които безкрайно много обичам.

Вярвам в открития диалог и знам, че без образование и осъзнаване на правото на всеки гражданин да живее достойно, никоя държава не може да върви напред. Паралелно с това не мога да не призная и една болезнена истина – макар народът и страната ми вече да се радват на някои промени, предизвикателствата, които стоят за разрешаване пред нас, са все още твърде много.

И така, какви точно са реформите по отношение на равните права на двата пола, настъпили в Саудитска Арабия, откакто бях упорито малко момиче, което храбро се противопостави на сляпото фаворизиране на мъжете и нечестното отношение към жените? Отговорът на този въпрос е доста сложен.

Най-големият напредък в извоюването на права за саудитските жени е по отношение на образованието. Посолството на моето кралско семейство във Вашинг-

тон, САЩ признава, че образователната система на Саудитска Арабия е претърпяла изумителна трансформация, превръщайки образованието в напълно достъпно за всички саудитци, които желаят да ходят на училище. От това става ясно, че мъжете в моето семейство са превърнали образованието на всеки саудитски гражданин в своя основна цел. Нищо не променя облика на моята страна така, както фактът, че всички мъже и жени в нея вече имат достъп до образование. Както останалите членове на семейството ни, така и аз съм превърнала образованието в основна област на моята благотворителна дейност, дарявайки много пари за подпомагане обучението както на нашите деца, така и на момиченцата от други мюсюлмански страни. Единствените граждани на Саудитска Арабия, които не минават през училище, са децата на тесногърдите (и често необразовани) родители. За съжаление моето правителство не се намесва в случаите, когато някой баща откаже да пусне дъщерите си на училище. Надявам се, че това е проблем, който също ще бъде разрешен през близките години.

Налице са и други фактори, които превръщат Саудитска Арабия в място, много различно от страната на моето детство – свързаните с образованието пътувания и интернет. Голяма част от гражданите на държавата ни са финансово независими. Разполагайки с достатъчно пари, много саудитци започнаха да обикалят света. Пътешествията отвориха съзнанието им за други светове, където жените отдавна са се сдобили с правото да живеят свободно. Достъпът до интернет също играе огромна роля в ускоряване на темповете на промяната. Повечето саудитци разполагат с компютри, айпадове и други видове електронно оборудване, които подпомагат осъзнаването чрез достъп до новините в много други държави. Така чрез образованието, пътуванията и достъпа до интернет младите хора на Саудитска Арабия вече си дават сметка, че държавата им и тяхната лична свобода са застрашени

от мъже, които държат жените да си останат робини за цял живот.

Но въпреки всички тези положителни промени с присърбие трябва да призная, че и след годините къртовски труд за подобряването на живота на жените в Саудитска Арабия резултатите са спорадични и непредсказуеми. Когато става въпрос за жените, няма ясно дефинирани правила. Всички решения за поведението и живота на жените все още си остават в ръцете на мъжете, управляващи фамилиите. Ако мъжете в дадено семейство са образовани и добронамерени, жените в това семейство също разполагат с възможност да бъдат щастливи. Ако мъжете в семейството са непросветени и жестоки, жените страдат цял живот вследствие на мъжкото невежество.

Когато бях дете, животът на повечето жени в Саудитска Арабия си беше по традиция жесток. Сега, когато съм вече зряла жена, виждам около себе си жени, извлекли ползи от промяната. И въпреки това качеството на живота на една жена в нашата страна продължава да бъде зависимо от мъжете, които и до днес притежават властта да ѝ откажат свободата.

Скъпи приятели, ето какво представлява накратко животът на саудитските жени през XXI век:

* Живее в държава, където познавам жена, завършила с най-висок успех в курса си и днес е уважаван лекар.

* Живее в страна, където познавам дете, на чиято майка е било отказано попечителство след развод, въпреки че детето все още е било бебе. Същото малко момиченце беше брутално изнасилено до смърт от баща си – саудитски мюсюлмански духовник.

* Живее в страна, където познавам жена, която успешно управлява собствен бизнес и която създава истински смут сред конкурентите си мъже от същия бизнес.

* Живее в страна, където духовник постанови, че десетгодишно момиченце, което ежедневно е подлагано на

сексуален тормоз от своя трийсет и пет годишен съпруг, трябва да остане омъжено за него. Духовните лица заявили, че е несправедливо да отнемат шанса за брак на която и да е девойка.

* Живея в страна, където повечето момичета се образозват и вземат изключително насериозно своето образование.

* Живея в страна, където само 15 % от работната сила е от женски пол, защото повечето бащи и съпрузи все още настояват, че мястото на жената е единствено у дома, дори когато жената е високообразована и желае да работи.

* Живея в страна, където на жените все още не е позволено да шофират автомобил.

* Живея в страна, където духовниците постановили, че една жена трябва да бъде бичувана, заедно се осмелила да закара с кола сина си до училище.

* Живея в страна, където жените все още трябва да получат разрешение от настояника си от мъжки пол, за да работят или да пътуват, и където отказът за изпълнение на заповедта все още може да им струва живота.

* Живея в страна, където редица жени се противопоставят на мъжете, които ги управляват, и въпреки това тези мъже не са поискали смъртта на тези жени.

* Живея в страна, където повечето жени се подчиняват на родителите си по отношение на избора на съпруг. Но е тъжно, че жените имат правото да кажат „не”, а всъщност не го правят, защото смятат, че подобно неподчинение ще донесе позор на родителите им.

* Живея в страна, където жените могат да достигнат до върха на кариерата си и където могат да имат много щастлив брак.

* Живея в страна, където редица жени живеят нещастно и се затворени в домовете си, неспособни да вземат сами и най-простото решение, като например правото да вземат малките си деца и да напуснат съпрузите си било

поради лично нещастие или заради постоянния физически и психически тормоз.

* Живея в страна, където всеки мъж има пълната свобода да тормози психически и физически жените от своето семейство, и дори да ги убие, без да е длъжен да отговаря после пред обществото и пред съда.

* Живея в страна, където повечето мъже и жени вече не одобряват подобно поведение.

* Живея в страна, управлявана от крал, израснал по време, когато никой не е обръщал внимание на женските чувства и права, но същият този монарх – крал Абдула, превърна каузата на жените в страната си в своя лична мисия.

По-съществените реформи са наложителни, защото когато става въпрос за живота на жените в Саудитска Арабия, всичко е непредсказуемо. Затова сега сме се заели да лобираме за онзи вид промени, които носят гаранции – борим се да превърнем насилието на жените в строго наказуем от законите акт. Налага се да се стремим към онзи вид промени, които да предоставят на зрялата жена правото на личен избор.

За мое щастие аз вече не съм сама в борбата си за съществени промени в моята страна. Има и много други саудитски жени, които се борят за позитивна трансформация. Членовете на моето семейство познават някои от тези жени. Убедена съм, че светът желае да чуе и техните изумителни истории. Поради тази причина ми се наложи отново да си създам проблеми, за да разкажа на света истината за Саудитска Арабия. Държа да споделя с вас онова, което се случва в моята страна.

В тази книга ще разкрия значителни промени в личния си живот. Имам много неща за разказване за членовете на моето семейство, за живота на децата и внуците ми, на сестрите, племенниците и племенничките ми. Благодарение на дразнещия характер на брат ми Али

разполагам с нови истории и за него. Баща ми все още е жив, но е много остарял. За жалост и до днес вярва, че мъжете са създадени, за да управляват, а жените – за да се подчиняват.

В нашата страна има и много храбри жени. Сигурна съм, че за читателите ми ще бъде интересно да научат какво се случва с обикновените саудитски жени, онези, които не разполагат с големи финансови възможности. Тези жени се сблъскват ежедневно с предизвикателства, напълно непознати за богатите жени, и поради тази причина за мен те са обект на искрено уважение.

От многото жени, с които съм разговаряла и които познавам, съм подбрала десет, чиито истории ще разкажа тук. Саудитските жени, с които ще се запознаете на следващите страници, са съвсем реални – храбри жени, проправящи път, който ще отведе Саудитска Арабия към един съвсем различен свят.

Въпреки че годините на моя живот излетяха много бързо, положителните промени за жените в моята страна се движат твърде бавно. Но благодаря на Бога, че доживях да видя деня, когато все по-голям брой саудитски жени разполагат с възможността да постигнат мечтите си. Благодаря на Бога също и за това, че ме е направил такава каквато съм, и че не ме е страх да ви разкажа за тези невероятни жени.

Междувременно жените на Саудитска Арабия, били те богати или бедни, се борят с 2000-годишна история. Единствената ни надежда е да продължаваме да се борим заедно. Не се срамуваме да протегнем ръка за вашата помощ. Дано Бог насочи ръката ви към нашите ръце! Ако всички жени се обединят с благословията на Бога, може би един ден някоя от нас ще стане кралица на Саудитска Арабия.

С най-искрени пожелания към всички, които мислят и се тревожат за мен и за всички жени на Саудитска Арабия –

*Ваша:
Принцеса Султана ал Сауд.*